

**DEBRECENI SZC BEREKSZÁSZI PÁL SZAKGIMNÁZIUMA
ÉS SZAKKÖZÉPISKOLÁJA**

4032 Debrecen, Jerikó u. 17.
OM azonosító: 203033

:52/ 503-150 Fax: 52/314-204
<http://www.dszcberegszaszi.hu>
E-mail:
titkarsag@dszcberegszaszi.hu

Szakképesítés megnevezése: Szoftverfejlesztő
OKJ száma: 54 213 05

ZÁRÓDOLGOZAT

BioQuiz kvíz alkalmazás fejlesztése

Készítette:
MADARÁSZ ANNA

Konzulens:
Boros Sándor

Debrecen, 2020

Tartalomjegyzék

1. Bevezetés	2
2. Felhasznált technológiák bemutatása	3
2.1 C#.....	3
2.2 MySQL /phpMyAdmin	3
3. Rendszerterv.....	4
3.1 Az adatbázis.....	4
3.2 Program	6
4. Összefoglalás.....	21
5. Irodalomjegyzék.....	22

1. Bevezetés

Egy esetleges online-oktatás keretében történő számonkérésnél hasznos lehetnek, olyan alkalmazások, melyek nem online weboldalakon elérhetőek, hanem asztali formában.

Záródolgozatomban bemutatom az alapkoncepciót, az elgondolást és végül a megvalósítását az általam készített programnak. Az elején igyekszek bemutatni, az elmúlt években tanult és elsajátított technológiákat elméleti szinten, hogy egy kis rálátást adjak az olvasónak. Aztán magára a munkafolyamatba engedek betekintést, lépésről lépésre, egészen a megvalósult programig. Mindeközben pedig részletesen bemutatva az alkalmazott fejlesztéseket és a technológiák megjelenési formáit a dolgozatomban. A kész programról, illetve a munkafolyamat egyes részleteiről készült fotók is segítik a megértést. Legvégül pedig egy rövid összegzésben, értékelem az elkészült programot, és megosztom az ezzel kapcsolatos gondolataimat, illetve véleményemet.

Záródolgozatomban egy, a tanulmányaim során, amindennapokon is használható alkalmazást alkottam meg. A felelet-választós tesztek nem állnak messze tőlem. Volt alkalmam már az egyetemi tanulmányai során is ilyen tesztet felhasználóként kitölteni. Jelenlegi programozási tanulmányaim során pedig el tudtam sajátítani azt a tudást, ami ahhoz kell, hogy egy általam készített alkalmazást létre tudjak hozni, olyan formában, ami felhasználóbarát, szórakoztató, játékos, mégis hasznos.

A fentiekből kiderülhet, hogy az alkalmazás, amit készítettem egy több kategóriás kvíz, mely a jelenlegi egyetemi tanulmányaimhoz kapcsolódik. A felhasználó csak egy regisztráció, így egy profil létrehozása, után tud belépni, így van csak esélye a kvíz kitöltésére, ezáltal pedig pontok szerzésére. Az egyes kvízeken elért pontokat egy táblázatban lehet nyomon követni a felhasználó profilján, illetve, ott látható, hogy összesen hány pontot gyűjtött is eddig össze. Az egyes kategóriák, a biológiának több alterületére fókuszál. Egy kategóriában random kérdéseket generál a program, amit előzetesen egy adatbázisban lett rögzítve.

Azért választottam C# programkörnyezetet, mert az elmúlt 2-3 évben, tanulmányaim során ezt használtuk a legtöbbször, illetve ez a mindennapokban használt legfőbb programozási nyelv, amiről úgy gondoltam, hogy szeretnék egy záródolgozat keretében is jobban belemerülni a témába.

Az elkészült program igényelhet egyéb továbbfejlesztést a továbbiakban, illetve némi „csinósítást” de jelenlegi állapotában is hasznos lehet a felhasználó számára. Az elkészítése során megszerzett és elsajátított tudást a jövőben is fogom tudni hasznosítani, akár leendő munkám során.

2. Felhasznált technológiák bemutatása

2.1 C#

A C++ egyik utódjának tekinthető programozási nyelv a C#, mely 2002 óta érhető el a felhasználóknak. Egyben rendelkezik a C, C++ hatékonyságával, viszonylag egyszerűnek is mondható, illetve elég jól teljesít is gyorsaság terén, ami a Visual Basic egyik fontos jellemzője is. A C# egy objektumorientált programnyelv, mely felhasználóbarát, alkalmazások készítésére alkalmas, emellett általános felhasználású nyelv és típusbiztos. A C# bázisnyelve az új .NET keretrendszernek. Amit még a C# programnyelv jellemzői közé tartozik, hogy Neumann-elvű, professzionális, akár rendszerprogram tervezésére is alkalmas nyelv. Eredetileg platformfüggetlenként jött létre.

A Microsoft .NET Framework csak a Microsoft Windows operációs rendszereknek érhető el. [1] [2]

2.2 Microsoft Visual Studio

A legelterjedtem IDE, vagyis Integrált Fejlesztői Környezet (Integrated Development Environment) a .NET programozáshoz. A Visual Studio rendelkezik az ún. IntelliSense rendszerrel, amely felajánlja automatikusan az elkezdett metódusok/ osztályok/ változók stb. nevének folytatását. [2]

2.3 MySQL

Az SQL egy a relációs adatbázisok karbantartására, illetve lekérdezések végrehajtásához használható nyelv. A MYSQL egy ingyenesen elérhető és használható adatbázis rendszer, ennek fő feladatköre, a különböző dinamikus oldalak háttér adatbázisának biztosítása.

Legegyszerűbb a XAMPP programcsomag részeként lehet elérni, Windows platformú rendszerek esetében. Ez tartalmazza még az APACHE webszerver, ami alkalmas PHP futtatására is, ha dinamikus weboldalak létrehozására van szükség.

A MYSQL-t a <http://localhost/phpmyadmin> tudjuk szerkeszteni grafikusán, mivel ez egy PHP alapú admin felület, mely beépített szerkesztőfelület. [3]

3. Rendszerterv

3.1 Az adatbázis

A záródolgozatomhoz, egy C# nyelven íródott, adatbázis alapú, asztali kvíz alkalmazást fejlesztettem. A munkafolyamatot a képzés alatt megtanított és a fentebb leírt technológiákkal felhasználásával készült.

A kész program 3 részből állt össze egy teljes, működő egységgé. Először is a kvíz kérdéseit hoztam létre egy Excel fájlban, melyet *.ods* kiterjesztéssel mentettem, hogy aztán importáljam a <http://localhost/phpmyadmin> oldalon.

4 tábla készült:

- User
- Kérdés
- Válasz
- Kategóriák.

Az Excel fájlban belül a *User* munkalap gyűjti a felhasználóneveket, jelszavakat, illetve a kvízek során összegyűjtött pontszámokat és tárol egyéb adatokat, amiket akár statisztika készítéséhez is fel lehet használni. Az egyes felhasználók rendelkeznek egyedi *id*-val is.

A *Kérdés* munkalap tartalmazza az egyes kategóriák *id*-jához tartozó kérdéseket. A *Válasz* munkalap, az egyes kérdésekhez tartozó, 3 lehetséges választ tartalmazza. Mindegyik válasz rendelkezik egy egyedi *id*-val, illetve egy-egy hamis, vagy igaz jelzővel, attól függően, hogy a kérdéshez, melyik a helyes válasz. A *Kategória* munkalap tartalmazza, az egyedi *id*-val rendelkező kategóriákat.

A második lépés az volt, hogy a XAMPP telepítését követően a <http://localhost/phpmyadmin> honlapon, egy az alkalmazáshoz illő adatbázist hoztam létre *bioquiz* néven, ahova az *.ods* kiterjesztésű Excel fájlt importáltam megfelelő beállításokkal.

Ahogy az Excel fájlban, itt is 4 táblát hoztam létre:

- *kategoriak*
- *kerdes*
- *user*
- *valasz*

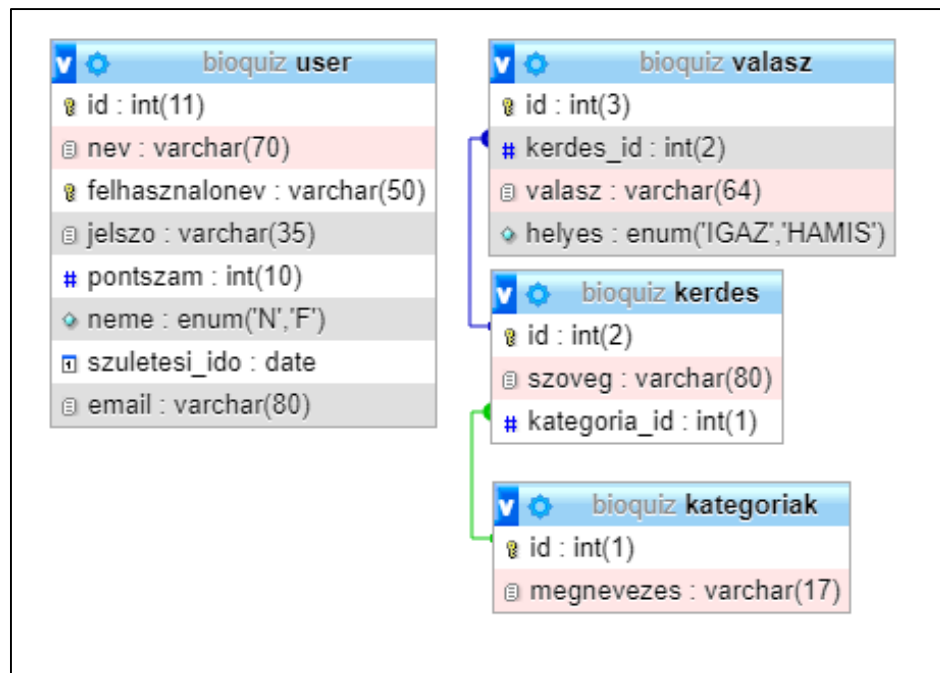
A *kategoriak* tábla beállításánál típusaként *int(1)* lett, mivel a kategóriák száma nem haladja meg a 10-t, ezért nem adtam neki nagyobb értéket, illetve *AUTO-INCREMENT*-t lett beállítva. A *megnevezes* oszlop esetében a típus *varchar(17)*, mivel a kategóriák egyes nevei nem hosszabbak 17 karakternél.

A *kerdes* tábla 3 elemet tartalmaz: az *id*, mely *int(2)* típusú, a *szoveg* *varchar(80)*, és a *kategoria_id* *int(1)* típussal. A kapcsolati nézetben beállítottam az idegen kulcs megszorításoknál egy *kerdes_kat* nevű megszorítási tulajdonságot, mely *ON DELETE NO ACTION*, *ON UPDATE CASCADE* funkcióval rendelkezik, a hozzá tartozó oszlop a *kategoria_id*, mely a *kategoria* táblában lévő *id* oszlophoz kapcsolódik.

A *user* táblába gyűjti felhasználók adatait, melyeket egyedi *id*-val lát el. Hozzá kapcsolja a felhasználó adatait: név, felhasználónév, jelszó, pontszám, email. A Jelszó, egy MD5, kiterjesztéssel lett titkosítva. Az adattípusokat tekintve, a *nev*, a *felhasznalonev*, a *jelszo*, és az *email* mind *varchar*, a hossz pedig mindegyik a sajátjának megfelelő hosszúságú. A *pontszam* *int(10)* típusú.

A *valasz* tábla tartalmazza a feltett kérdésekre az adott lehetséges válaszokat. A szerkezetét tekintve 4 elemből áll: *id*, mely *int(3)*, *kerdes_id* *int(2)*, *valasz* *varchar(64)*, *helyes*(*ENUM('IGAZ', 'HAMIS')*) típusokkal. Ezek közül kiemelném, az utolsó, *helyes* oszlopot, melynek típusa *ENUM*, melynek értékkészletét én határoztam meg, ebben az esetben, igaz vagy hamis opció lehetséges. Az *id* *AUTO-INCREMENT* tulajdonsággal rendelkezik. A kapcsolati nézetet tekintve, itt is tettem egy idegen kulcs megszorítást, mely a *kerdes_valasz* néven fut, *ON DELETE NO ACTION*, *ON UPDATE CASCADE* tulajdonsággal. A hozzá tartozó oszlop a *kerdes_id*, ami a *kerdes* tábla, *id* oszlopához tartozik.

Ilyen beállításokkal elkészült a *bioquiz* nevű adatbázisom, melynek a kapcsolattáblája lentebb látható (1. ábra):

1. ábra - Kapcsolattábla

3.2 Program

Ezután következett a Visual Studio telepítését követően, magának az alkalmazás vázának a létrehozása.

Az alkalmazás a BioQuiz nevet kapta, értelemszerűen, mivel egy kvízről van szó, illetve mert a témáját tekinte a biológia kisebb részegységeire fókuszál.

Az adatbázis, összekapcsolása és megnyitása, a programmal a *MySQLConnctionStringBuilder()*- függvénnyel történt, illetve konnektor létrehozásához a *Program.cs*-ben egy osztályt hoztam létre, melynek feladata a konnektor megnyitása, illetve lezárása. Visszatérési értéként magát a kapcsolatot hozza létre (2. ábra).

```

MySQLConnectionStringBuilder sb = new MySQLConnectionStringBuilder();
sb.Server = "localhost";
sb.UserID = "root";
sb.Password = "";
sb.Database = "bioquiz";
sb.CharacterSet = "UTF8";
conn = new MySqlConnection(sb.ToString());
try
{
    conn.Open();
    sql = conn.CreateCommand();
    KategoriaBetolt();
}
catch (MySqlException ex)
{
    MessageBox.Show(ex.Message);
    Environment.Exit(0);
}

```

2. ábra - Adatbázis és a program összekapcsolási programsorai

Ez a pár program sor, tartalmazza a szerver nevét, mellyel az összekapcsolás létrejött, illetve az adatbázis nevét és karakterkészletét.

Aztán következett, hogy létrehozzak különböző Form-okat, a program azon részét mutatják, amiket a felhasználó lát: *Form_Nyito*, *Form_Login*, *Form_Regisztracio*, *Form_Osszegzo*, *Form_Profil*, *Form_Quiz*, *Form_indito*.

A fent felsorolt *Form*-okat a következő képen hívtam meg, értékadás után (3. ábra):

```

form_login = new Form_Login();
form_nyito = new Form_Nyito();
form_profil = new Form_Profil();
form_quiz = new Form_Quiz();
form_reg = new Form_Reg();
form_osszegzo = new Form1_Osszegzo();
form_indito = new Form_indito();

```

3. ábra - A Form-ok meghívási program sorai

A Program.cs –ben statikus osztályok deklarálása is szükségeszerű volt, mely az alábbi ábrán látható (4. ábra):


```

public static MySqlConnection conn = null;
public static MySqlCommand sql = null;
public static Form form_nyito = null;
public static Form form_login = null;
public static Form form_profil = null;
public static Form form_quiz = null;
public static Form form_reg = null;
public static Form form_regisztracio = null;
public static Form form_osszegzo = null;
public static Form form_indito = null;
public static List<Kategoria> kategoria = new List<Kategoria>();
public static List<User> felhasznalok = new List<User>();
public static List<Kviz> kerdesek = new List<Kviz>();
public static List<Kviz> valaszok = new List<Kviz>();
public static Kategoria Valasztott_kategoria;
public static User user;

```

4. ábra - Statikus osztályok létrehozása

Mindegyik Form változójának *null* értéket adtam, illetve az egyes osztályoknak (Kategória, User Kvíz) listát hoztam létre. A kvíz listájába egyaránt eltároltam a kérdéseket és a válaszokat. A Kategória osztály statikus változója a *Valasztott_kategoria*, illetve a User osztályban tárolódnak el a *user* változóban a felhasználó adatai.

Kitérnék még a létrehozott osztályokra is, melyeknek alapja az adatbázis volt.

A *Válasz* osztályban létrehozott változók, az adatbázisban létrehozott oszlopok neveinek felel meg (5. ábra). Ezeknek a változóknak értéket adtam, és ezután egy publikus *Valasz()* metódus visszatérési értékeinek állítottam be, melyet később többek között a *Kerdes* osztályban is meghívok.

```

int kod;
int kerdes_id;
string valasz;
string helyes;

1 reference
public int Id { get => kod; set => kod = value; }

1 reference
public int Kerdes_Id { get => kerdes_id; set => kerdes_id = value; }
4 references
public string ValasZ { get => valasz; set => valasz = value; }
4 references
public string Helyes { get => helyes; set => helyes = value; }

2 references
public Valasz(int id, string valasz, int kerdes_id, string helyes)
{
    Id = id;
    ValasZ = valasz;
    Kerdes_Id = kerdes_id;
    Helyes = helyes;
}

```

5. ábra - A válasz osztály visszatérési értékei

A *Kerdes* osztályba gyűjtöttem össze mind a kérdéseket (6. ábra), melyek adott kategóriákhoz tartoznak, illetve a válaszokat, amelyekből 3 jut egy egyedi azonosító kérdésre. Az adatbázis, Kérdés táblájának, 3 oszlop azonosítója mellett, itt deklarálva van még egy *helyes* változó, mely bool adattípussal rendelkezik, a válasz igazság vizsgálata miatt(lásd lentebb). Illetve deklarálva van még egy *Valasz* lista is, mely a Válasz osztály változóit tartalmazza *valaszok* változó alatt.

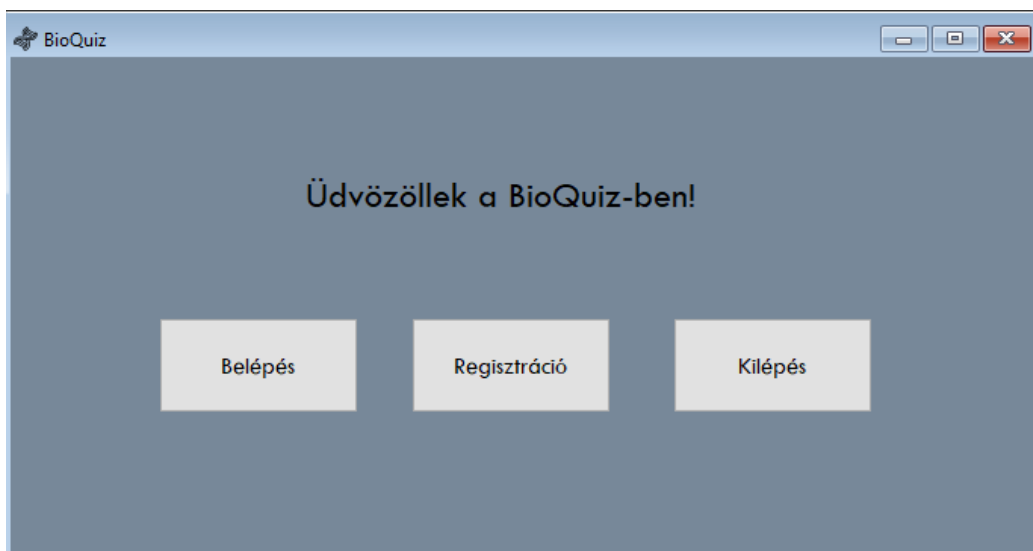
```
int id;
string szoveg;
int kategoria_id;
bool helyes = false;
List<Valasz> valaszok = new List<Valasz>();

1 reference
public int Id { get => id; set => id = value; }
2 references
public string Szoveg { get => szoveg; set => szoveg = value; }

1 reference
public int Kategoria_id { get => kategoria_id; set => kategoria_id = value; }
8 references
public List<Valasz> Valaszok { get => valaszok; set => valaszok = value; }
3 references
public bool Helyes { get => helyes; set => helyes = value; }
```

6. ábra - Kérdés osztály

A *Form_Nyito*, amellyel a programba belépve legelőször találkozik a felhasználó, elindítást követően (7. ábra). Az első ablak egy üdvözlő feliratot és 3 gombot tartalmaz, amelyek egy, az utasításhoz illő *Form*-hoz fogja irányítani a felhasználót.

7. ábra - A nyitó ablak, amely a felhasználót üdvözli a programba való belépéskor

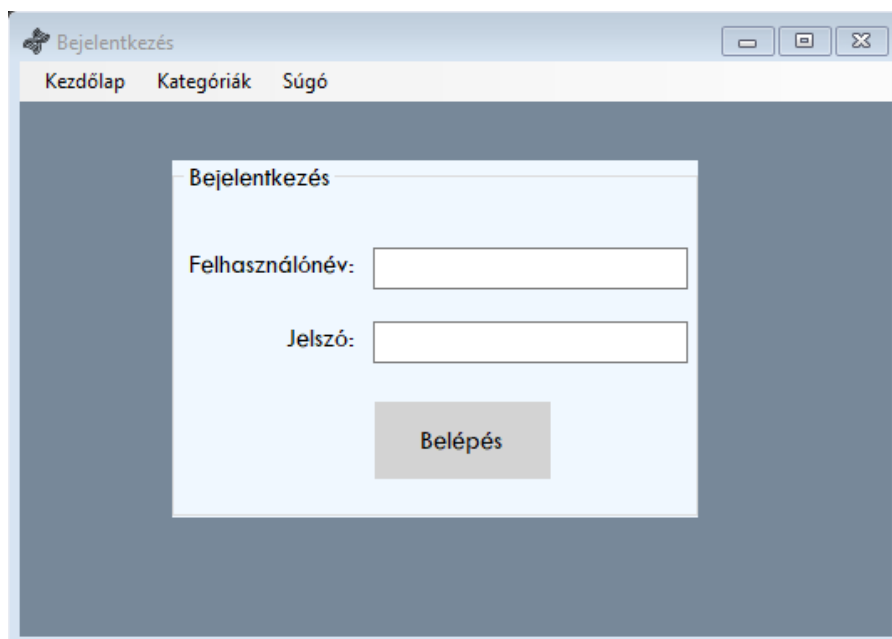
Belépés, ahol a felhasználó, a már előzetesen regisztrációt követően beléphet. Egy Regisztráció gombra kattintva, egy regisztrációs felülethez jut a felhasználó, amit ha kitölt, az adatai tárolódnak az adatbázisban, a regisztrált felhasználónévvel és a hozzá tartozó jelszóval be tud majd lépni.

Amennyiben regisztráció közben akar a felhasználó kilépni, a program egy figyelmeztető ablakkal adja a tudtára, hogy adatai el fognak veszni, amennyiben félbehagyja a regisztrációt.

A Kilépés gomb, pedig magából az alkalmazóból lép ki. Egy felugró ablak, kérdezi meg a felhasználótól, hogy biztosan ki akar-e lépni.

A *Form_Login* ablakhoz (8. ábra), abban az esetben jut el felhasználó, hogyha a Kezdőlapon a *Belépés* gombra kattintott előzetesen. Regisztrált, és az adatbázisban eltárolt felhasználónév, és az adatbázisban MD5-ös titkosítású jelszavával beléphet.

Amennyiben valamelyik mező üresen marad, akkor egy hibaüzenet fog felugrani, ami figyelmezteti a felhasználót az adott hiányosságra.

8. ábra - A bejelentkezés ablak

Az ablakban található egy menüsor, melynek lenyíló füleivel a felhasználó, visszatérhet a Kezdőlapra, vagy választhat a kvíz kategóriái közül. Utóbbi addig nem lehetséges, amíg a felhasználó be nem jelentkezett, de láthatóak számára a választási lehetőségek.

Amennyiben szüksége lenne segítségre, akkor egy Súgó is a segítségére lehet, ami a legtöbb ablakban megtalálható.

A felhasználónév és a hozzá tartozó regisztrált jelszót megadva, a felhasználót, a program a Profil ablak megnyitásával fogadja.

```
1 reference
private void button_belepes_Click(object sender, EventArgs e)
{
    string felhasznalonev = textBox_fnev.Text;
    string jelszo = textBox_password.Text;

    Program.sql.CommandText = "SELECT * FROM `user` WHERE `felhasznalonev` = @fnev AND `jelszo` = @jelszo;";

    Program.sql.Parameters.Clear();
    Program.sql.Parameters.AddWithValue("@fnev", felhasznalonev);
    Program.sql.Parameters.AddWithValue("@jelszo", jelszo);

    using (MySqlDataReader dr = Program.sql.ExecuteReader())
    {
        if (dr.FieldCount > 0)
        {
            this.Hide();
            Program.form_profil.Show();
        }
        else
        {
            DialogResult figy = MessageBox.Show("Érvénytelen felhasználónév vagy jelszó", "", MessageBoxButtons.OK, MessageBoxIcon.Error);
        }
    }
}
```

9. ábra - A belépés programkódja

Az 9. ábrán található az a kód, ami a *Textbox-ok*ba bevitt adatokat dolgozza fel. Ez gyakorlatban úgy nézett ki, hogy a deklarált *felhasznalonev* és *jelszo* változónak paramétert adtam, melyeket a program lekérdez az adatbázisból. Ezt az útvonalat is megadtam, az adatbázis és program között.

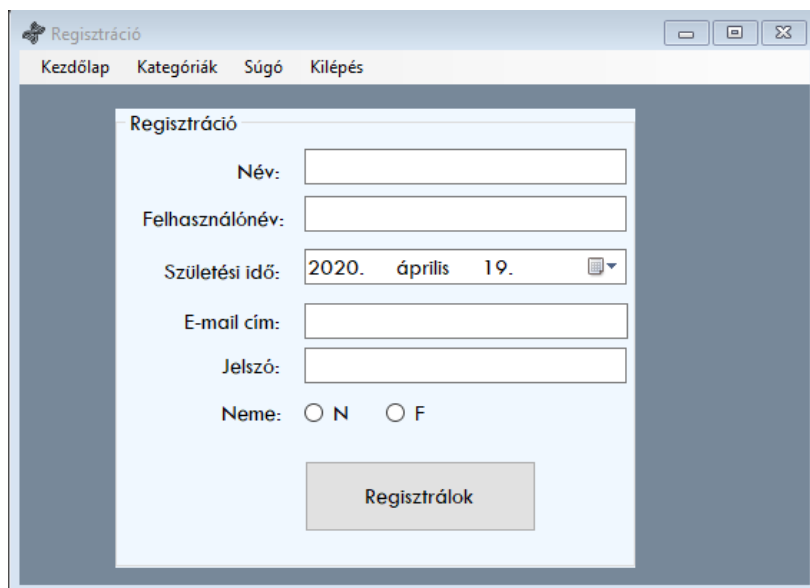
A Regisztrációs ablak szintén a Kezdőlapról érhető el. Ez az ablak is kapott egy menüsort, ahol a *Kategóriák* fülre kattintva, nem történik semmi, mivel a nem regisztrált felhasználó számára nem elérhető ez az opció.

A többi gomb ugyanúgy működik, mint a *Belépés* ablaknál. A 10. ábra szemlélteti, hogy hogy is néz ki a regisztrációs űrlap, illetve, hogy milyen adatokat kell megadnia a felhasználónak.

A regisztrációs űrlapon meg kell adni, a felhasználó nevét, egy egyedi felhasználónevet, egy születési időt, ami nem lehet az adott nap dátumánál jövőbbre, és visszamenőleg is 1900.01.01. a legkorábban megadható születési időpont.

Ki kell még tölteni az e-mail-re vonatkozó mezőt, illetve a jelszó mezőt, ahol a karakterek nem láthatóak már a beírásnál sem.

Két radioButton teszi lehetővé, hogy a felhasználó (későbbi statisztika létrehozása miatt), megadhassa a nemét.

10. ábra - A regisztrációs ablak

A felhasználó által megadott adatok, tárolódnak az adatbázis *User* táblájában, és így később sem vesznek el. A megadott jelszót MD5 titkosítás védi. Szintén erről a tábláról történt az útvonal kijelölése, illetve az egyes mezőknek történő értékadás a lentebb látható programkód segítségével (11. ábra).

A „Regisztálok” gomb megnyomását követően a program elküldi az adatbázisba az adatokat, ami úgy történik, hogy *Program.sql.Commandtext* hívódik meg, aminek segítségével a szerverre küldöm az adatokat. Itt a textBox-okból kiveszem az adatokat egyesével, és változokban tárolom el azeket.

Az egyes mezőknek az *AddWithValue* paranccsal adok értéket, melyek tárolódnak az adatbázisban a felhasználó egyedi azonosítója alatt.

```

private void button_reg_Click(object sender, EventArgs e)
{
    string nev = textBox_nev.Text;
    string fnev = textBox_fnev.Text;
    string email = textBox_email.Text;
    string jelszo = textBox_jelszo.Text;
    DateTime szulido = dateTimePicker_szulido.Value;

    Program.sql.CommandText = "INSERT INTO user ( `nev`, `felhasznalonev`, `jelszo`, " +
        "`neme`, `szuletesi_ido`, `email`) VALUES ( @nev, @fnev, @jelszo, " +
        "@neme, @szulido, @email);";

    Program.sql.Parameters.Clear();
    Program.sql.Parameters.AddWithValue("@nev", nev);
    Program.sql.Parameters.AddWithValue("@fnev", fnev);
    Program.sql.Parameters.AddWithValue("@email", email);
    Program.sql.Parameters.AddWithValue("@jelszo", jelszo);
    Program.sql.Parameters.AddWithValue("@szulido", szulido);

    if (radioButton_fffi.Checked)
    {
        Program.sql.Parameters.AddWithValue("@neme", "F");
    }
    else
    {
        Program.sql.Parameters.AddWithValue("@neme", "N");
    }
}

```

11. ábra - "Regisztrálok" gomb parancsa

Abban az esetben, ha a felhasználó nem töltött ki egy, vagy több mezőt hibaüzenet jelzi, a javítandó problémát. Ezt egy Boolean() függvénnyel oldottam meg (12. ábra), amely megvizsgálja, hogy van-e olyan mezőm ahova nem történt adatbeírás, illetve ezáltal érték átadás sem. Igaz értékkel tér vissza, ha valamelyik mező üresen maradt és a „Regisztrálok” gombra való kattintás után egy hibaüzenetet dob fel a program.

A program Regisztrációs Form-ja azt is vizsgálja, hogy az adott felhasználónevet, amelyet akkor szeretnének regisztrálni, nem használja-e már más. Amennyiben már valaki regisztrált az adott felhasználó névvel, akkor a program azt jelezni fogja a felhasználónak egy hibaüzenet formájában.

```

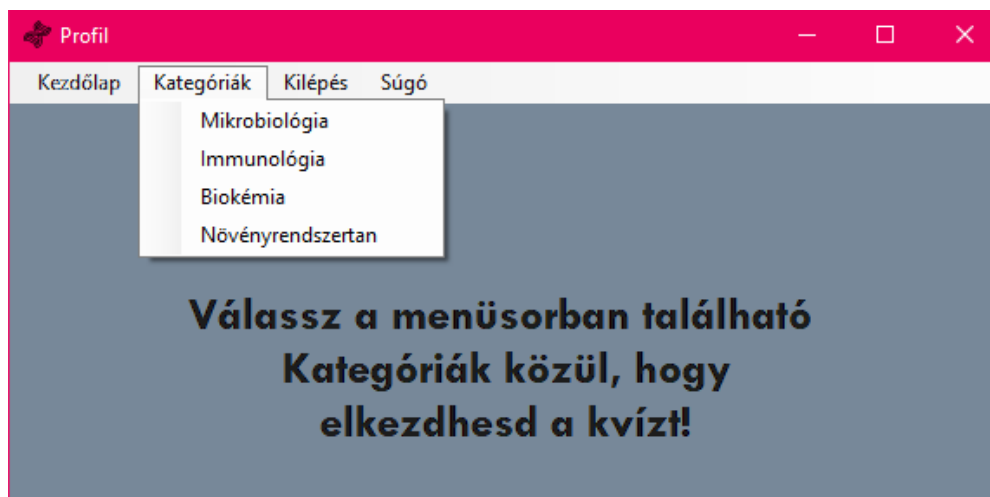
public Boolean checkKitoltes()
{
    string nev = textBox_nev.Text;
    string fnev = textBox_fnev.Text;
    string email = textBox_email.Text;
    string jelszo = textBox_jelszo.Text;
    DateTime szulido = dateTimePicker_szulido.Value;

    if (nev.Equals("") || fnev.Equals("") || jelszo.Equals("") || email.Equals("") || szulido.Equals(""))
    {
        return true;
    }
    else { return false; }
}

```

12. ábra - Annak a vizsgálata, hogy regisztráció során minden mező ki lett-e töltve

A Profil lenyíló menüsorából lehet elérni az összes választható kategóriát, amelyre kattintva, a kvíz fog betöltődni. A felhasználó választhatja azt is, hogy visszatér a Kezdőlapra, vagy Kilép a programból (13. ábra).

13. ábra - A profil ablak és a Kategóriák lenyíló menüsora

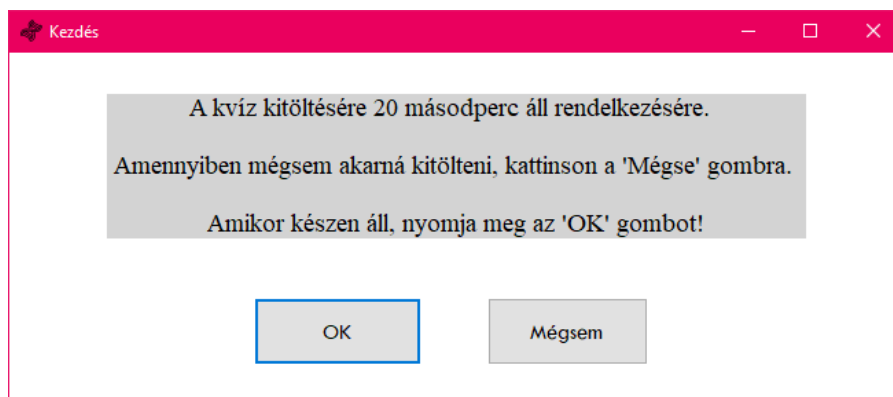
A választott kategória, az adatbázisból fogja betölteni a kérdéseket, illetve a hozzá tartozó lehetséges válaszokat. Ahhoz, hogy ez létrejöhessen egy *static void* függvényben adtam meg az elérési útvonalat *CommanText* parancs segítségével, illetve beolvassa egy *dr* változóval és értéket ad az egyes elemeknek, ami ebben az esetben a „megnevezéshez” tartozó „id” (14. ábra).

```
static void KategoriaBetolt()
{
    sql.CommandText = "SELECT `id`,`megnevezes` FROM `kategoriak`";
    using (MySqlDataReader dr = sql.ExecuteReader())
    {
        while (dr.Read())
        {
            categoria.Add(new Categoria(dr.GetInt32("id"), dr.GetString("megnevezes")));
        }
    }
}
```

14. ábra - Kategóriák függvénye

A kategória kiválasztása után, felugrik egy ablak (15. ábra), mely figyelmezteti a felhasználót, hogy a kvíz kitöltésére 30 másodperc áll rendelkezésére. Amennyiben az ablak

OK, gombjára kattint, felugrik a Kvíz ablak és a játék elkezdődik. A felhasználó választhatja a Mégsem gombot, amely esetben visszakerül a Profil oldalra.

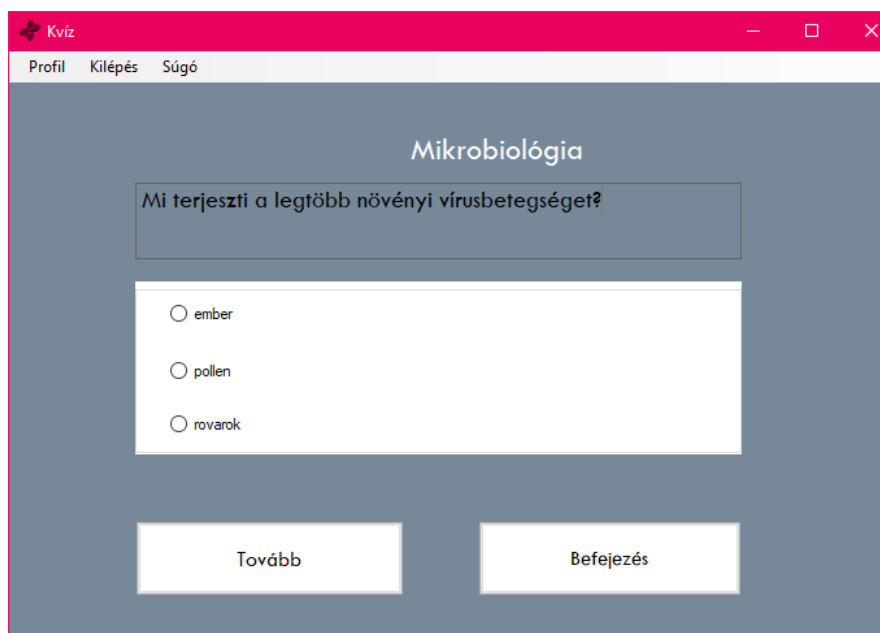

6. ábra - Kvíz előtti figyelmeztető ablak

Ezután a *Quiz* ablak felugrásával, a 30 másodperces időkorlát elkezdődik, és random sorrendben, kérdéseket generál a program. A 16. ábrán látható, hogy hogy is néz ki egy kvízkérdés, illetve a kvíz ablaka.

Egy *label_kat* nevezetű címke a kérdés fölött annak megfelelően jeleníti meg a kategóriát, ahogy a felhasználó kiválasztotta azt.

A Befejezés gomb választása esetén, a program egy figyelmeztető ablakot dob fel a felhasználónak. A Tovább gomb részletezése lentebb található.

7. ábra - A kvíz ablak

Ahhoz, hogy választott kategóriához tartozó kérdéseket adjon a program a felhasználónak az adatbázisból. Egy eljárást hoztam létre, aminek tartalma a képen látható. Az adatbázis olvasása egy *dr* nevű változóval történik. Már előzőleg létrehozott osztályok változóinak segítségével vesszük ki az adatokat az adatbázisból. Mind a kérdések, és a hozzájuk tartozó lehetséges válaszok is bekerülnek a kiolvasásba (17. ábra).

Továbbá feltételvizsgálattal biztosítottam, hogy a kérdések az azonosítójuk révén, ne ismétlődhessenek.

```
using (MySqlDataReader dr = Program.sql.ExecuteReader())
{
    int kerdes_id = -1;
    int i = -1;
    while (dr.Read())
    {
        if (kerdes_id != dr.GetInt32("id"))
        {
            i++;
            kerdes_id = dr.GetInt32("id");
            teszt.Kerdesek.Add(new Kerdes(dr.GetInt32("id"), dr.GetString("szoveg"), dr.GetInt32("kategoria_id")));
            teszt.Kerdesek[i].Valaszok.Add(new Valasz(dr.GetInt32("valaszid"), dr.GetString("valasz"),
                dr.GetInt32("id"), dr.GetString("helyes")));
        }
        else
        {
            teszt.Kerdesek[i].Valaszok.Add(new Valasz(dr.GetInt32("valaszid"),
                dr.GetString("valasz"), dr.GetInt32("id"), dr.GetString("helyes")));
        }
    }
    Random r = new Random();
    kerdes_index = r.Next(teszt.Kerdesek.Count);
}
```

8. ábra - A kérdések és a hozzájuk tartozó lehetséges válaszok beolvasásának módszere.

A *label_kat_textChange* címke, annak megfelelően automatikusan változik, ahogy a felhasználó kategóriát választott (18. ábra). Ezt *try()...catch()* utasítással futtattam végig, hogy egy hibaüzenet is kiíródjon, ha valami problémát talál a program.

Az egyes kategóriákhoz tartozik egy egyedi azonosító *id* az adatbázisban, aminek segítségével egy feltétel vizsgálattal meg tudtam állapítani, hogy melyik *kategoria_id*-val egyezik meg a *Valasztott_kategoria* metódus visszatérési értékével.

```

try
{
    if (Program.Valasztott_kategoria == Program.kategoria[0])
    {
        label_kat.Text = "Mikrobiológia";
    }else{
        if (Program.Valasztott_kategoria == Program.kategoria[1])
        {
            label_kat.Text = "Immunológia"; } else
        {
            if (Program.Valasztott_kategoria == Program.kategoria[2])
            {
                label_kat.Text = "Biokémia"; } else
            {
                if (Program.Valasztott_kategoria == Program.kategoria[3])
                {
                    label_kat.Text = "Növényrendszertan"; } else
                {
                    label_kat.Text = "Hiba";
                } } } } }
}

```

9. ábra - A választott kategória címkéjéhez tartozó név betöltése, a Kvíz ablakban

Többek között a fent megírt metódust a *Form_Quiz_Load* eljárásban hívtam meg. Ez látható a 19. ábrán. Illetve az időzítő is elindul abban az esetben, ha a maga a Kvíz ablak megjelenik, és a visszaszámlálás megkezdődik, feltöltődnek az egyes szövegdozok random generált kérdésekkel, melyekhez választási lehetőségeket adtam, illetve megjelenik a választott kategória neve is.

```

private void Form_Quiz_Load(object sender, EventArgs e)
{
    label_kat_TextChange();
    KerdesValasz();
    Feltoltes();
    timer1.Start();
}

```

19. ábra - Függvények meghívása és időzítő elindítása a Kvíz ablak betöltődésénél

```
Kviz teszt = new Kviz();
int kerdes_index = 0;
```

20. ábra - **teszt tömb deklarálása a Kvíz osztály értékeivel**

Ezután már csak annyit kellett tennem, hogy a felhasználó számára is láthatóvá tegyem a kérdéseket, ahogy az a 20. ábrán is látható. Ehhez a az ott lévő TextBox-t, és a 3 radioButton-t kellett értékekkel feltölteni. A feltöltés, a Kérdések osztályban létrehozott és definiált *Valasz* listából kerülnek ki,.

```
textBox_kerdes.Text = teszt.Kerdesek[kerdes_index].Szoveg;
radioButton_valasz_A.Text = teszt.Kerdesek[kerdes_index].Valaszok[0].Valasz;
radioButton_valasz_B.Text = teszt.Kerdesek[kerdes_index].Valaszok[1].Valasz;
radioButton_valasz_C.Text = teszt.Kerdesek[kerdes_index].Valaszok[2].Valasz;
```

21. ábra - **A megjelenítendő kvíz elemek programsorai**

CommandText segítségével történt az adatbázis és a program közötti útvonal létesítése. Azon belül pedig a kérdések, és a válaszoknál megadott *kerdes_id* –al való összekötés, hogy adott kérdéshez, adott válaszok tartozzanak, melyeket az alább látható (21. ábra) módon hajtottam végre.

Program.sql.Commandtext segítségével kérem le a szerverről az adatokat: a kérdéseket, a hozzájuk tartozó válaszokat illetve, hogy azok együttesen melyik kategóriához tartoznak. A kérdések rendezése az azonosítójuk alapján történik (22. ábra).

```
Program.sql.CommandText = "SELECT kerdes.id, kerdes.szoveg, kerdes.kategoria_id, valasz.id AS" +
    " valaszid, valasz.valasz, valasz.helyes FROM kerdes JOIN " +
    "valasz ON kerdes.id=valasz.kerdes_id WHERE " +
    " kerdes.kategoria_id = 1 ORDER BY kerdes.id";
```

22. ábra - **Kérdések és lehetséges válaszok összekapcsolása**

Az eddig még nem derült ki, hogy a feltett kérdésre megjelölt válasz helyes-e vagy sem. Ezt úgy valósítottam meg, hogy egy *Kerdes* osztályt hoztam létre, melyben az adatbázisban található oszlop neveknek megfelelő változókat deklaráltam, illetve egy *Valasz* nevű listát, melyekben az egyes *valaszok* tárolódnak.

Illetve található egy *bool* adatípusú „helyes” nevű változó, melynek vagy igaz, vagy hamis a visszatérési értéke attól függően, hogy az adatbázis ugyanilyen nevezetű oszlopába melyik megjelölés került.

A kvíz ablakban található 2 gomb, a válaszlehetőségei kívül: Tovább és Kilépés. Amennyiben a felhasználó, ha nem jelöl ki választ, akkor a Tovább gombra kattintva nem történik semmi, így tehát muszáj választania a felkínált lehetőségek közül.

A Tovább gombra kattintás esetén elkezdődik egy feltételvizsgálat, ami azt nézi, hogy a megjelölt radioButton-höz tartozó válasz, helyes volt-e vagy sem. Ez úgy működik, hogy külön minden radioButton-t megvizsgálunk, -ebben az esetben, hogy amit válaszként megjelölt a felhasználó- egyezik-e a válasz listában található helyes változóban eltárolt „IGAZ” értékkel. Ha egyezik, akkor a Tovább gomb megnyomása után, a program a felhasználó szerzett pontjaihoz 1 pontot jóváír, amennyiben pedig nem volt helyes a válaszként megjelölt lehetőség, akkor a program, nem növeli a felhasználó összegyűjtött pontszámait (23. ábra).

Minden helyes válasz után a felhasználó 1 pontot kap.

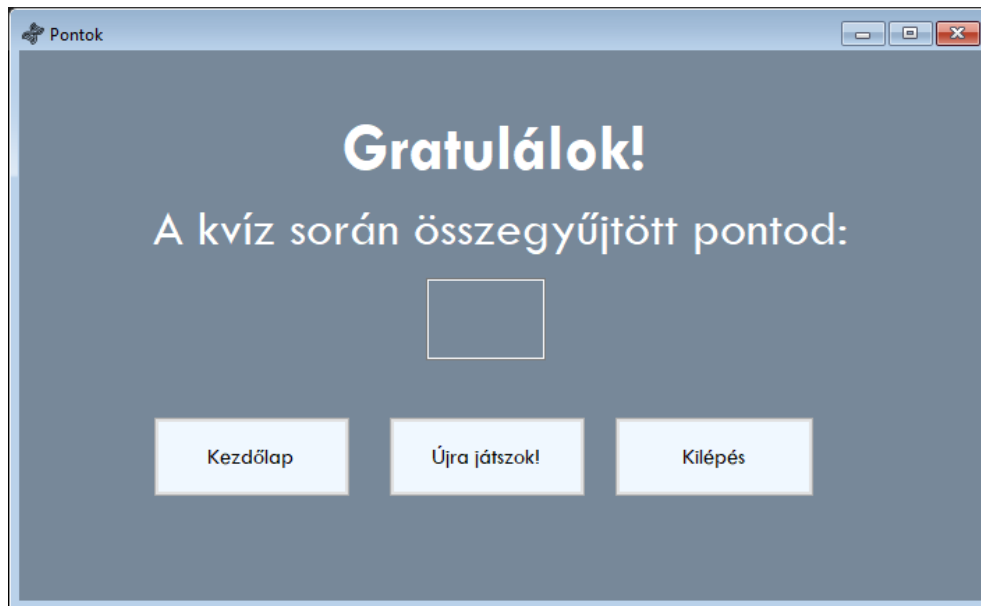
```
private void button_tovabb_Click(object sender, EventArgs e)
{
    if (teszt.Kerdesek[kerdes_index].Valaszok[0].Helyes == "IGAZ" && radioButton_valasz_A.Checked)
    {
        teszt.Kerdesek[kerdes_index].Helyes = true;
    }
    else if (teszt.Kerdesek[kerdes_index].Valaszok[1].Helyes == "IGAZ" && radioButton_valasz_B.Checked)
    {
        teszt.Kerdesek[kerdes_index].Helyes = true;
    }
    else if (teszt.Kerdesek[kerdes_index].Valaszok[2].Helyes == "IGAZ" && radioButton_valasz_C.Checked)
    {
        teszt.Kerdesek[kerdes_index].Helyes = true;
    }

    teszt.Kerdesek.RemoveAt(kerdes_index);

    Random r = new Random();
    keres_index = r.Next(teszt.Kerdesek.Count);
    Feltoltes();
}
```

2310. ábra - Megjelölt válasz helyességének vizsgálat a Tovább gomb megnyomása esetén

A *Form_Osszegzo* feladata, hogy a 30 másodperces időkeret lejárta után automatikusan, kiírja, hogy a felhasználó hány válasza volt helyes és ennek megfelelően, hány pontot sikerült összegyűjtenie, az automatikus Gratuláció címke alatti szövegdobozba. Egy kvíz során megszerzett pontok összege, automatikusan hozzáadódik a profilban tárolt és megjelenített pontszámok alatt (24. ábra).

24. ábra - Megszerzett pontok kiírása adott kvíz esetén

3 gomb is található még található ebben az ablakban. A Kezdőlap gombra kattintva a felhasználót visszaküldi a program a profiljára. Kilépés gomb esetében, a programból lép ki a felhasználó. Az „Újra játszik!” gomb esetében, ugyanaz a kategória marad a kiválasztott, amiben az kvíz történt.

4. Összefoglalás

A záródolgozatomban létrehozott alkalmazással az volt a célom, hogy egy önállóan létrehozott programot készítsek a tanulmányaim során tanultak segítségével.

A fejlesztés során voltak dolgok, amiket nem tudtam részletesen prezentálni. A végére, nem minden funkció sikerült úgy, ahogy azt eredetileg elképzeltem, leginkább az időhiány miatt, de a továbbiakban feltétlenül szeretném továbbfejleszteni a programot. Úgy gondolom, hogy ez a projekt fontos tapasztalatnak fog számítani a jövőben, mivel bátrabban fogok tudni belevágni újabb technológiák megtanulásába önállóan is, amit ezen a szakterületen elengedhetetlennek gondolok.

Van néhány elképzelésem még a programot illetően, amivel szeretném, még kiegészíteni az alkalmazást, illetve a kisebb és nagyobb hiba réseket megoldani, komplexebbé tenni a záródolgozatra készített programomat.

Az a véleményem, hogy ez által a munka által alapos betekintést nyerhettem a frontend és a backend világába és, hogy van még hova fejlődni ezen a területen is. A jövőben is az lesz a célom, hogy a fejlesztésben elmélyítsem a tudásomat.

5. Irodalomjegyzék

- [1] Illés, Z. (2005). *Programozás C# nyelven*. Budapest: Jedlik Oktatási Stúdió.
- [2] István, R. (2008). *C#*.
- [3] <http://www.sztjg.hu/sql/sql-seged-rg.pdf>